

neizvedljiva njegova pota!“ — S to besedo sv. apostola Pavla naj začnem svoj govor, s katerim vas pozdravljam, preljubljeni bratje in sinovi moji v Kristusu Gospodu!

Ali prav ta neizvedljiva božja volja nas je iznenadila ter nam dne 28. junija t. l. prebitko žalost pripravila po prerani smrti izvrstnega škofa Jakoba Maksimilijana, moža jako pobožnega, do ljudi silno blagega, čudno učenega tudi ne samo v nabožnih, ampak tudi v svetnih vednostih, velikodušnega mojega dobrotnika in odgojitelja. Kdo, vprašam vas, bi se upal bil prerokovati, da bomo preljubljenega škofa tako na skorem zgubili, kdo si veliko več ni bil svest, da nam bodo nebesa izbornega pastirja po dvojnem jubileju, katera je obhajal l. 1888, še dolgo let ohranila in privoščila? Toda „vaše misli niso moje misli“, govori Gospod po svojem velikem preroku Izaiji. Ko se je namreč ranjki v mnogih rečeh pokazal zvestega hlapca, in si je že nabral prebogatih sno-piče zaslug, podviza se ljubi Bog in ga pokliče iz tega sveta, da zarano dobi za neprestano delo zaslužen plačo. Nam pa druga ne ostaja, kakor preblag spomin na odličnega moža, in prisrčna zahvala za vse dobrote, s katerimi je škofijo napolnil in za lepo in izgledno življenje, s katerimi je vse nas svoje žive dni spodbujal in krepčal.

Komaj pa preteče po smrti izbornega škofa okoli štiri mesece dni, pokliče ista neizvedljiva volja božja mene na krmilo, da vladam obširno in lepo škofijo lavantinsko. Zarad tega, kakor ste me vi, preljubi bratje in sinovi v Kristusu Gospodu, ravno zdaj iz ust velečastitega gospoda kapitolskega vikarja spodobno pozdravljali, isto tako jaz vam vsem in vsakemu posebič v imenu trikrat svetega Boga čedno odzdravljam.

Predragi mi tovariši v vojski Kristusovi! Edino-le volja božja me je nagnila, da sem došel k vam, kakor mi je tudi prečastni in prevzvišeni metropolit Solnograški prilično odpisal ter me lepo tolašil: „Bog te kliče in duhovenstvo in verno ljudstvo, in zato sem te jaz izvolil“. In isto je povdarjal tudi v svojem prelepem govoru na den slovesnega potrjenja: „Sveti Duh, ki postavlja škofo, da vladajo cerkev božjo, mi je bil na pomoč, da sem prav tebe izvolil. To ni človeško delo, tukaj je prst božji“.

Da me je tedaj Bog sam izvolil, to mi je zdaj jasno, zdaj — po prostovoljni izvolitvi prečastnega metropolita Solnograškega, katero je pa pred že javil sv. Očetu Leonu XIII., in s katero se je vjemal tudi presvitli cesar Fran Jožef I. Nad tem zdaj tudi ne dvomim več iz lastnega prepričanja, po vročih molitvah in po potokih solzâ; ker marsikatero noč sem prejo-kal in na kruh moj so mi kapljale solze. To

mi je očivestno slednjič tudi zbog tega, ker sem se v tej reči zopet in zopet posvetoval z možaki, katere učenost diči in čednosti kinčajo. In ker je tedaj duša moja prepričana, da me je Bog poklical, me napaja to s sladko tolažbo, in me je nagnilo, da sem došel k vam, preljubi moji sodelalci v vinogradu Gospodovem!

Volja božja naj tedaj velja kot vzrok mojega prihoda k vam, in prav ista volja božja me bo vodila pri delovanju med vami. To sem sklenil na den izvolitve svoje, na den postavnega preiskovanja, na den svečanega potrjenja, zlasti pa tisti den, ko sem bil posvečen v vašega škofa. Isto tudi trdno sklenem zdaj v tem svečanem trenutju, in vam obljubim, preljubi bratje in sinovi v Gospodu, ter prisegam v tem zboru tako čislanih mož, v pričo večnega pastirja Jezusa Kristusa, ki je tukaj v presv. rešnjem Telesu resnično, stvarno in bistveno prisoten: Glejte, prišel sem, da storim voljo božjo! Božja volja pa je, da pasem čredo, katero mi je izročil, z besedo in izgledom. Zato sem že večkrat ponovil sklep, da hočem z božjo pomočjo biti veren pastir vernih ovčic ter delovati v povišanje časti božje in v izveličanje duš, nikakor pa ne iskati ali svoje časti ali prijetnejšega življenja.

Toda, kakor je to božje delo, da mi kaj dobrega hočemo, ravno tako tudi Bog včini, da to dopolnimo, kar hočemo, in je tedaj tudi dopolnjenje dar božji. Zato pa je sladko veselje napolnilo pobito moje srce, ko sem poizvedel, da ste me dozdej neprestano podpirali s svojimi molitvami, in da smem tudi za naprej upati ter zanašati se na vašo pomoč. O iz celega svojega srca vas zarotujem in vas za božjo voljo prosim, ne nehajte moliti. Naj sem še tako reven, a po vaših molitvah okrepečan, bom zamogel vse storiti za čast božjo in izveličanje duš. Molite tedaj, prosim, da bom bolj z molitvo vladal škofijo, kakor s človeško modrostjo, ki je itak jako plitva. Še enkrat rečem: „Bodite stanovitni v molitvi, in bedite in molite“.

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Na Ptujskem polji.

Slovenski posestniki od sv. Janža na Dravskem polji sprožili so misel, da bi one občine na Ptujskem polji, od katerih je imel svoje dni vojaški erar zemljišča za vojaško strelišče v zakup, odposlale skupno prošnjo na c. kr. vojno ministerstvo na Dunaji, naj bi si izbralo za strelišče spet polje pri Ebensfeldu na Ptujskem polji, ako bi se strelišče pri Krškem na Kranjskem opustilo.

Grajsčina Ebensfeld dobila je novega gospodarja in to je dalo povod imenovanim po-

sestnikom, da so se začeli za stvar spet zanimati.

Ker je Ptujsko polje nerodovitno, imeli so oni posestniki svoje dni, na katerih zemljišči je bilo strelišče, dobre in gotove dohodke. Te dohodke zdaj pogrešajo, in ker se slovenskemu kmetu godi trda za denar, želijo si strelišče nazaj.

Ko so se tedaj pred kratkim zbrali predstojniki in odborniki interesiranih občin v pisarni okrajnega zastopa v Ptuj, podpisali so kaj radi dotično prošnjo na c. kr. vojno ministerstvo, ko njim je načelnik okrajnega zastopa dr. Jurtela pojasnil zadržaj prošnje. Tu ni bilo nasprotovanja in ugovarjanja, kakor je to sicer navada!

Ali tisti dan pogovarjali smo se tudi o tem, kako bi dobili zdravnika na Črno goro in tu že ni šlo več tako gladko.

Okrajni zastop dobil je poziv od dež. odbora štajerskega, naj poprašuje občine, katere bi hotele dovoliti letno podporo zdravnika.

Ker so občine Črna gora in več sosednih že pred leti obljubile malo podporo, ako bi se naselil zdravnik na Črni gori, ker pa se za obljubljeno podporo ni našel zdravnik v celi Avstriji, pozval je okrajni odbor spet vse občine, naj mu naznanijo, ali hočejo dati kako podporo zdravniku, ki bi se naselil na Črni gori, in koliko. Večina občin ni dovolila nič, druge tako majhne svote, da ni vredno govoriti o njih. Od vseh strani se slišijo tožbe, da je zdravnik potreben, da umrje dosti mladih in krepkih ljudi prezgodaj, ker manjka zdravniške pomoči, da imajo predstojniki veliko sitnob in občine mnogo plačil, ako se prikažejo nalezljive bolezni, katerih zdaj že zimo in leto ne zmanjka, toda za tako potrebne stvari, nemajo občine denarja! Zastopniki velikih občin, kakor je Cirkovška, Majšperška, Bolfanska so izjavili, da za dravnika ne morejo dati in dovoliti niti krajcarja. Ali to ni čudno? Ali poznajo ti možje dolžnosti, katere ima občina do občanov? Ali njih ne bode sram, ako jih bode politiška oblast morala siliti, morebiti celo kaznovati, da storé svojo dolžnost?

Ni dolgo temu, da je bil na Črni gori zdravnik, ki je dobro izhajal in kateri ni bil drag. Prepričan sem, da se bode zdravnik, kateri se zdaj tam naseli, v par letih dobro počutil, da ne bode gledal na to, ali dobi od občin podporo ali ne. Občinski zastopi pa bi morali vsaj za par let obljubiti podporo, da se zdravnik dobi. Tu ni poslušati praznega bese dovanja in jalovih izgovorov, sicer bode prišla sila! Tega se naj varujejo možje, posebno tisti, kateri delajo občinske račune v krčmi in drugod ne štedijo z občinskim denarjem, kjer bi bilo potrebno!

Sejmovi. Dne 7. marcija v Gradci, pri sv. Petru pod sv. Gorami, in na Bregu v Ptuj. Dne 8. marcija na Pilštanji in na Vidmu. Dne 10. marcija pri sv. Jurji na Taboru, pri sv. Jakobu v Dolu, v Kapelah, v Strassu, v Tilmiči, na Sp. Polskavi. Dne 11. marcija v Mariboru. Dne 12. marcija pri sv. Juriji na j. ž., pri sv. Lovrenci na Drav. polji, v Vitanji in Selnici pri Mariboru. Dne 13. marcija v Imenem.

Dopisi.

Iz Velike Pirešice. (Odbor naše občine) imel je dne 20. februarja svojo javno sejo, pri kateri so se obravnavale in sklenile zelo važne reči. Sklenil se je račun za upravno leto 1889; dohodkov je imela občina 6899 fl. 57 kr., stroškov pa 7155 fl. 47 kr., toraj primanjkljaja 255 fl. 90 kr. Samo za šole se je izdalo 5343 fl. 45 kr. in ubogi so dobili 412 fl. Računstvo je izvrstno in odborniki izrekli so zato g. županu javno zahvalo in pripoznanje, ter račun po vsem odobrili. Presvitlemu cesarju se je po nasvetu svetovalca g. Trčan Ivana, izjavila prisrčna zahvala za podarjene 200 fl. za stavljenje šole v Galiciji, in doneli so gromoviti živio-klici na Njih veličanstvo predobrega vladarja našega Franc Jožefa I. po zbornici. Dalje se je sklenila prošnja do gosposke zbornice, kjer zdaj pretresujejo od vlade predloženo novo šolsko postavo, da želimo mi Slovenci, da se pri sklepanji nove šolske postave jemlje ozir tudi na nas, ter sklene versko-narodna šolska postava, s šestletnim obiskovanjem na kmetih. Mi smo prvič kristjani, torej hočemo imeti, da je šola verska, da ne bodo šolske oblasti zabranjevale kinčati naših šol, katere smo postavili sami in za naše otroke, s svetimi podobami, kakor se je to zgodilo pri nas v šoli na gornji Ponkvi, kjer se je zabranila v šoli obesiti krasna podoba sv. Cirila in Metoda, in to od vseh šolskih oblasti, celo od ministerstva. Da toraj zahtevamo versko šolo, to je jasno dovolj. Drugič smo mi Slovenci, nam so toraj potrebne, in nam morejo le koristiti narodne šole z maternim učnim jezikom, ker le v taki šoli bode mogoče izučiti našo decu, da postanejo zvesti in pridni državljani; ter hasnjivi udje človeške družbe, saj deca je naša in šole smo stavili mi, učitelje plačujemo sami; torej smemo po vsej pravici tirjati, da se v naših šolah in naša deca, od naših učiteljev tako uči, kakor je nam prav, a ne tako, kakor bi to Nemcem ali pa Lahom ugajalo. Mi smo prosti državljani in zoper vsako nasilstvo se bomo branili. Dalje smo mi kmetje, nam toraj popolnoma zadostuje šestletno šolsko obiskovanje, ako se le v teh letih pravilno uči. Otrok bistre glave nauči se v šestih letih dovolj krščanskega nauka, čitanja, pisanja in ra-